

Utfordringene rundt tillit i familievoldssaker

En empirisk oppgave

BACHELOROPPGAVE (BOPPG30)

Politihøgskolen

2018

Kand.nr: 97

Antall ord: 6425

Innholdsfortegnelse

1.0 - Innledning	3
1.1 - Bakgrunn for valg av tema og problemstilling	3
1.2 – Avgrensning	3
1.3 - Begrepsavklaringer	4
1.3.1 - Tillit	4
1.3.2 - Politiets arbeid	4
1.3.3 - Vold i nære relasjoner	4
– Metode	5
2.1 – Forforståelse	5
2.2 – Valg av metode	5
2.3 – Fremgangsmåte	6
2.4 – Informantene	7
2.5 - Personvern	7
2.6 – Utforming av intervjuet	7
2.7 – Prøveintervju	8
2.8 – Relabilitet, validitet og feilkilder	8
– Analyse	9
3.1 – Sårbarheten bak å inngi anmeldelse	9
3.2 – Betydningen av god nok informasjon	10
3.3 – Politirollen og utfordringene med flere politibetjenter	12
3.4 – Forventningsavklaringer og kulturelle forskjeller	13
3.5 – Andre faktorer som kan svekke tilliten	15
– Drøfting	16
4.1 - Hvilken betydning har tilliten i fornærmedes avgjørelse om å inngi anmeldelse?	17
4.2 - Hvilke utfordringer kan ulike forventninger by på?	18
4.3 – Hvordan kan flere saker oppklares? Og hvilken betydning vil dette ha for tilliten?	19
– Oppsummering, konklusjon og avslutning	21
6.0 - Bibliografi	22
7.0– Selvvalgt pensum	23
8.0– Vedlegg 1: Samtykkeskjema	24
9.0– Vedlegg 2: Intervjuguide	27

1.0 - Innledning

1.1 - Bakgrunn for valg av tema og problemstilling

Politiets arbeid med vold i nære relasjoner er et svært dagsaktuelt tema. Riksadvokatens Rundskriv (2017) slår fast at mishandling i nære relasjoner er en av sakstypene som står høyest på prioriteringslisten, når det kommer til iverksettelse og gjennomføring av etterforskning av straffesaker (s. 7). I Aas (2009) fremkommer det at mange polititjenestepersoner opplever familievoldssaker som både vanskelig og krevende.

Det er store mørketall bak anmeldte familievoldssaker. I løpet av de senere årene har politiet blitt mer bevisst rundt straffelovens §282. Denne paragrafen omhandler *Mishandling i nære relasjoner*. Fra 2006 til 2011 har det skjedd en mangedobling i antall anmeldte §282 saker (Aas, 2014).

Allerede i mitt første utdanningsår på politihøgskolen fattet jeg en interesse for temaet *vold i nære relasjoner*. Under praksisåret i politiutdanningen var jeg på ekstern hospitering på et krisesenter. Gjennom samtaler med de ansatte og beboerne på krisesenteret fikk jeg informasjon og kunnskap om hvordan innstilling og forventninger flere voldsutsatte har til politiet. Et av inntrykkene jeg satt igjen med var at det er mange utfordringer i arbeidet med vold i nære relasjoner. I min oppgave har jeg valgt å se på utfordringene rundt tillitsforholdet mellom politiet og fornærmede i familievoldssaker. Problemstillingen min ble derfor slik:

Hvilke faktorer utfordrer "tilliten" i politiets arbeid med vold i nære relasjoner?

1.2 – Avgrensning

Politiets arbeid med vold i nære relasjoner er et vidt tema, som inkluderer flere parter. Ut fra litteraturen er det som oftest kvinner som omtales som fornærmede i slike saker (Aas, 2009). Derfor valgte å avgrense oppgaven min til tillitsforholdet mellom politiet og voldsutsatte kvinner. I litteraturen omtales mange ulike former for tillit. Jeg har valgt å basere oppgaven min på de typene jeg definerer under neste kapittel.

1.3 - Begrepsavklaringer

1.3.1 - Tillit

En definisjon av tillit er at en som skal ha tillit stoler på en annen, altså tillitsgiveren. Tillit er noe som skapes over lengre tid, men kan allikevel brytes ned på kort tid (NOU, 2009, s. 36)

Giddens (1997) skiller mellom tre ulike former for tillit; relasjonstillit, systemtillit og implisitt tillit. Relasjonstilliten knytter seg til møtene mellom mennesker, ansikt til ansikt.

Systemtilliten baserer seg på menneskenes møte og opplevelse av institusjoner. Implisitt tillit kan forstås som en miljøfaktor. Det er denne typen tillit som finnes innenfor familie, vennegrupper, jobbfellesskap og foreninger.

Tillit er et begrep som kan være vanskelig å definere, siden begrepets innhold har forandret seg over tid. Publikums tillit til politiet må ses i lys av ord som tro og tiltro. Publikum forventer at politiet oppfører seg og løser sine oppdrag på en bestemt måte. Det forventes fra publikum sin side at politiet hjelper når det trengs (Grimen, 2009).

1.3.2 - Politiets arbeid

Politielloven §2 og politiinstruksen §2-2 omhandler politiets oppgaver. Hovedoppgavene til politiet består av å forebygge og forhindre kriminalitet, opprettholde alminnelig orden, beskytte borgerne og etterforske lovbrudd (Justis- og beredskapsdepartementet, 2016).

Politiets arbeid med vold i nære relasjoner har blitt et høyt prioritert satsningsområdet de siste tretti årene. Siden 1988 har det blitt laget handlingsplaner om hvordan politiet skal opptre i slike type saker. Rettssystemet og praktiske ordninger har blitt endret for å håndtere denne typen saker på en bedre måte. Målet med ordningene er høy oppklaringsprosent, rask reaksjonsfastsettelse og reduksjon av voldskriminaliteten (Regjeringen, 2000).

1.3.3 - Vold i nære relasjoner

Per Isdal (2000) sin definisjon av vold er at «vold er enhver handling rettet mot en annen person som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutter å gjøre noe den vil» (s. 36).

Straffelovens §282 omhandler *Mishandling i nære relasjoner*. Der defineres nære relasjoner som; nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer, nåværende eller tidligere ektefelles

eller samboers slektning i rett nedstigende linje, slektning i rett oppstigende linje, noen i sin husstand eller i sin omsorg (Straffeloven, 2005).

Et nært beslektet begrep med ”vold i nære relasjoner” er familievold. Dette begrepet omhandler vold i parforhold, men inkluderer også vold mot barn og eldre (Aas, 2009, s. 10). I min oppgave vil jeg ved flere anledninger benytte meg av dette begrepet istedenfor.

2.0 – Metode

I dette kapitlet vil metoden og fremgangsmåten jeg har benyttet for å løse oppgaven bli presentert.

2.1 – Forforståelse

I Dalland (2012) fremkommer det at en av normene for å skrive en empirisk oppgave er at forforståelsen til forskerne skal klargjøres (s. 115). Forforståelsen er den oppfatningen du har med deg fra før, og når du skal tolke et materiale (Olsvik, 2013, s. 111). Forskerens forforståelse kan påvirke hva forskeren observerer og hvordan dette tolkes (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2011, s. 38). Min forforståelse er først og fremst basert på erfaringene jeg fikk under praksisåret. Under praksisåret fikk jeg inntrykk av at voldsutsatte kvinner ofte mangler tillit til politiet. Forforståelsen min kan by på utfordringer ved at jeg kan risikere å søke informasjon som kun støtter denne hypotesen. Det er derfor viktig å være bevisst på sin egen forforståelse. I stedet for å kun søke etter data som bekrefter forforståelsen, bør man i tillegg lete etter det som kan avkrefte forhåndsforklaringene (Dalland, 2012). I løpet av skriveprosessen utviklet jeg en ny forforståelse, dette medførte at jeg måtte endre problemstillingen.

2.2 – Valg av metode

I dette kapitlet vil jeg gjøre rede for hvilken fremgangsmåte jeg har benyttet ved innhenting av data. Ved valg av metode handler det om å finne en metode man mener vil gi gode data. Metoden man velger bør i tillegg belyse problemstillingen på en faglig interessant måte (Dalland, 2012). Å bruke en metode vil si å følge en bestemt vei mot et mål. Målet mitt med denne oppgaven er å samle inn data som belyser problemstillingen min. Ved å benytte kvalitativ metode vil problemstillingen forsøkes å belyses gjennom detaljert og nyansert informasjon (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2011).

Dette er en empirisk oppgave. Med empiri menes kunnskap som er bygget på erfaring (Dalland, 2012). Hovedvekten ligger på spørsmål om fakta i empiriske studier. Gjennom empiriske studier undersøker man hva som er de faktiske forholdene i samfunnet (Grønmo, 2016). Jeg har innhentet data ved bruk av kvalitativ metode. Kvalitativ metode tar utgangspunkt i å sikre informasjon som baserer seg på kvalitet eller spesielle egenskaper og kjennetegn ved fenomenet som undersøkes. Kvalitative data kan samles inn ved for eksempel intervju, gruppesamtaler og observasjon. Dataen som samles inn må være relevant og pålitelig ut fra problemstillingen (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2011).

Jeg har gjennomført kvalitative intervjuer. Funnene jeg har gjort gjennom intervjuene har jeg senere sett i lys av teori fra faglitterære tekster og tidligere forskning. Gjennom sammenligning av teori og egen innsamlet data fra intervjuene har jeg drøftet egne funn gjennom tidligere forskning og litteratur.

2.3 – Fremgangsmåte

Før jeg gjennomførte intervjuene utformet jeg et samtykkeskjema for deltakelse i studiet, som jeg sendte til informantene per mail. Bakgrunnen for samtykkeskjemaet var at jeg ønsket å informere deltakerne om bakgrunnen og formålet med intervjuene, hva deltakelse i studien innebar, hva som skjer med informasjonen om informantene, at de ble anonymisert og at intervjuene ville bli tatt opp på lyd. I samtykkeskjemaet informerte jeg i tillegg om at de måtte samtykke til å delta i studien og at de helt fram til oppgaven trykkes kunne trekke seg. Alle informantene signerte samtykkeskjemaet og var positive til å delta. I tillegg utformet jeg en intervjuguide før jeg gjennomførte intervjuene. Denne sendte jeg på mail til informantene ca. en uke før jeg gjennomførte intervjuene, slik at de kunne forberede seg.

De to første intervjuene ble gjennomført på politistasjonen i distriktet. Disse intervjuene ble gjennomført på samme dag. Det siste intervjuet ble gjennomført dagen etter over telefon. Alle intervjuene ble tatt opp på lyd. Etter å ha gjennomført intervjuene transkriberte jeg lydopptakene.

Målet med intervjuene var å få frem ulike synspunkter rundt problemstillingen min. Bakgrunnen for at jeg valgte å gjennomføre kvalitative intervjuer var at jeg ønsket å få en bredere forståelse for fenomenet gjennom egen forskning.

2.4 – Informantene

Jeg har intervjuet tre politibetjenter. Alle politibetjentene jobber på vold og sedelighetsavsnittet på samme politistasjon. Rekrutteringen foregikk gjennom snøballmetoden (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2011). Gjennom en annen kontakt i politiet fikk jeg telefonnummeret til sjefen til informantene. På forespørsel fra meg undersøkte vedkommende om noen av hans ansatte var interessert i å delta i studien. Vedkommende ga meg kontaktinformasjon på tre informanter og det er disse tre som har deltatt i studien. Informantene mine bestod av to kvinner og en mann. Deres erfaringer er derfor først og fremst basert på etterforskning av familievoldssaker, og i hovedsak selve avhørssituasjonen. Det finnes derfor muligheter for at man vil oppnå helt andre funn på en annen politistasjon, eller i et annet distrikt.

2.5 - Personvern

Om det skal samles inn og behandles personopplysninger, må det gjøres en vurdering om disse opplysningene er meldepliktige og konsesjonspliktige. I Personopplysningsloven 2000 fremkommer det at et prosjekt er meldepliktig eller konsesjonspliktig om det omfatter behandling av personopplysninger og at disse opplysningene lagres elektronisk. Med hensyn til personvern har jeg valgt å anonymisere informantene. Ut fra opplysningene om informantene i studien er det ikke mulig å identifisere informantene verken direkte eller indirekte. Sensitive personopplysninger er ikke tatt med i oppgaven og personopplysningene er ikke lagret elektronisk (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2011). Studien min er derfor ikke meldepliktig etter personvernopplysningsloven.

2.6 – Utforming av intervjuet

Intervjuene jeg gjennomførte var basert på en semistrukturert intervjuguide. Spørsmålene i intervjuguiden utformet jeg med bakgrunn i at de skulle belyse problemstillingen. Jeg tok utgangspunkt i intervjuguiden da jeg gjennomførte intervjuene. De fleste spørsmålene er åpne spørsmål, dette medførte at informantene kunne komme med egne erfaringer og meninger. For å sikre god kommunikasjonsflyt i intervjuene varierte jeg litt på rekkefølgen spørsmålene ble stilt i, ut fra hva som var naturlig i samtalen. I tillegg stilte jeg ulike oppfølgingsspørsmål til informantene med utgangspunkt i hva de svarte (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2011, s. 139). Intervjuene varte mellom 40 og 50 minutter.

2.7 – Prøveintervju

Noen dager før jeg gjennomførte intervjuene, utførte jeg et prøveintervju på en medelev. Hensikten med prøveintervjuet var å gjøre en vurdering på om jeg skulle endre på noen av spørsmålene i intervjuguiden. Både med henblikk på spørsmålsstillingen og rekkefølgen på spørsmålene. En annen hensikt med prøveintervjuet var å få en formening om hvor lenge et intervju ville vare. Ut fra egen vurdering og tilbakemelding fra medstudent endret jeg litt på to av spørsmålene etter prøveintervjuet.

2.8 – Relabilitet, validitet og feilkilder

Med relabilitet menes pålitelighet. Relabiliteten knytter seg til hvor nøyaktig dataen fra en undersøkelse er, måten dataen samles inn på, hvilken data forskeren velger å bruke og hvordan dataen bearbeides. Om en annen forsker gjennomfører samme studie som meg og ender opp med samme resultat, tyder dette på høy relabilitet (Johannessen, Tuft & Christoffersen, 2011, s. 40).

Validitet betyr gyldighet. Det er ikke dataen man presenterer i en studie som er selve virkeligheten, men måten man presenterer dataen på. Validiteten knytter seg til hvor godt og relevant dataen presenterer et fenomen. Validiteten avhenger blant annet av hvilke enheter og variabler man velger å bruke, og om det man spør om belyser fenomenet (Johannessen, Tuft & Christoffersen, 2011).

Feilkildene er knyttet til kvaliteten på studien. Om relabiliteten eller validiteten er lav vil dette svekke studiens kvalitet. Dette er første gang jeg skriver en empirisk oppgave. Å utforme spørsmål som sikrer høy validitet kan derfor være en mulig feilkilde.

Andre feilkilder kan knytte seg til informantene jeg intervjuet. Det var kun tre informanter som deltok i studien min, og alle jobbet på samme politistasjon. Dataen jeg samlet i intervjuene er derfor basert på tre informanters erfaringer og meninger. Med flere informanter fra ulike tjenestesteder ville antakeligvis problemstillingen blitt belyst fra enda flere vinkler. Det kan i tillegg være ulik praktisering på ulike tjenestesteder. Helt andre temaer ville derfor kanskje blitt belyst på et annet tjenestested. I tillegg intervjuet jeg kun polititjenestepersoner. Ut fra problemstillingen min ønsket jeg å undersøke hvordan fornærmede i familievoldssaker opplever tillitsforholdet til politiet. Om jeg i tillegg hadde intervjuet fornærmede i slike type saker ville jeg med stor sannsynlighet fått belyst problemstillingen min i et bredere

perspektiv. Det kan i tillegg ikke utelukkes at det finnes feilkilder i selve kommunikasjonsprosessen fra intervjuene. Spørsmålene jeg stilte informantene mine kan ha vært oppfattet feil, og jeg kan ha misforstått svarene informantene ga meg (Dalland, 2012). Selve analysen vil i tillegg være påvirket av hvem jeg er, og de teoretiske tilnærmingene jeg velger.

3.0 – Analyse

I dette kapitlet vil de mest sentrale funnene fra intervjuene mine bli presentert. Funnene mine vil bli analysert gjennom andres forskning og litteratur.

3.1 – Sårbarheten bak å inngi anmeldelse

I Aas (2014) sin studie fremkommer det at voldsutsatte kvinner kan oppleve det som et stort skritt å anmelde. Enkelte voldsutsatte kvinner tar kontakt med politiet for å få informasjon og råd. Mange opplever da at ”bordet fanger” ved at politiet har plikt til å opprette anmeldelse når de får opplysninger rundt volden. Dette er med bakgrunn i bestemmelsen om offentlig påtale. Mange voldsutsatte er redde for hva som vil skje med familien og seg selv om de velger å anmelde. Det er heller ikke uvanlig at voldshandlinger og trusler om vold øker, når en voldsutsatt prøver å komme seg ut av et voldelig forhold (Campbell, Soeken, Mcfarlane & Parker, 1998).

Informantene mine arbeider daglig med familievoldssaker. De omtaler alle familievold som noe som ofte skjer bak lukkede dører, og derfor kan være vanskelig å oppdage. Innledningsvis i intervjuene spurte jeg informantene mine om hvilken betydning tilliten har, i forhold til når en voldsutsatt kvinne velger å inngi en anmeldelse. Alle svarte utelukkende at tillit er en viktig faktor. En av informantene mine fortalte følgende;

”De voldsutsatte kvinnene som kommer til politiet for å inngi anmeldelse er ofte i en veldig sårbar situasjon. Det kan i tillegg oppleves som svært pinlig og nedverdiggende for de fornærmede å fortelle om forholdene de har vært utsatt for. Alle mennesker man møter som politi har mer eller mindre tillit til andre fra før av”.

En informant påpekte at;

”Du får ingenting ut av en fornærma før enn hun er klar (..) Enten så er hun der i livet sitt at hun er klar, eller så kom politiet i et tilfelle hvor fornærmede for eksempel ble slått så hardt at hun ikke klarer mer”.

Den siste informanten min understrekte følgende;

”For de voldsutsatte kvinnene så er det livet de lever som er det viktigste. Det som betyr noe er hvordan de har det i det daglige (..) Om personen som har vært voldelig fungerer nå, så er det et bedre alternativ enn å ikke bo med den personen. Dette kan være av blant annet økonomiske forpliktelser eller at de har felles barn”.

En av informantene mine fortalte om en familievoldssak hun hadde arbeidet med. Hun fortalte følgende;

”Den fornærmede i denne saken hadde kommet til politiet fordi eksmannen hadde truet henne. Gjennom det første avhøret fikk jeg informasjon fra fornærmede som viste seg å være mer enn bare trusler. Hun hadde levd et liv med masse vold. Kvinnen ønsket å fortelle dette til politiet slik at hun kunne få ro og fred fra eksmannen, hun ønsket ikke masse styr. Men så har politiet plikt til å gå videre med det”.

Som vi nå har sett kan det skyldes ulike årsaker til at mange voldsutsatte kvinner velger å la være å anmelde. Men hva hvilken betydning har tilliten i fornærmedes avgjørelse om å inngi anmeldelse eller ikke?

3.2 – Betydningen av god nok informasjon

Politiet er avhengig av de fornærmedes tillit for å forstå deres opplevelse av situasjonen de står i. På denne måten kan politiet tilpasse sitt arbeid ut fra denne kunnskapen (Lie, 2015). God informasjon kan bidra som en faktor til å skape tillit. For at informasjonen skal kunne betegnes som god, må den være tilpasset mottakerens evne til å motta og bearbeide informasjonen man gir. Som politi er det viktig å være klar over at det å være i en

krisesituasjon ofte påvirker denne evnen. Fornærmede i familievoldssaker kan ut fra sin erfaring med andre mennesker ha problemer med å stole på noen i det hele tatt. I slike tilfeller kan det føre til at de motsetter seg et arbeid med politiet. Fra politiet sin side kan dette oppleves som at fornærmede i familievoldssaker har et akutt behov for hjelp, men allikevel ikke ønsker å motta noen form for støtte (Lie, 2015). I Aas (2014) sin studie påpekes det at politiet bør forsøke å skape trygghet og tillit i kontaktetableringsfasen. Dette kan gjøre gjennom å presentere seg selv og politiyrket, og starte med en mer uformell samtale. Det kan være fornuftig å gjøre den fornærmede kjent med hva et politiavhør er og hvordan det gjennomføres (s. 58).

I intervjuene spurte jeg informantene mine om deres tanker rundt tillit. Alle svarte at det er viktig å skape tillit i deres arbeid. Informantene mine hadde i tillegg ganske like svar på hvordan de ville gå fram for å skape tillit. De var alle enige om at det er viktig å skape en trygg atmosfære i avhørssituasjonen, der fornærmede opplever at politiet ønsker å lytte til det hun har å fortelle. En av informantene mine fortalte følgende om tillit;

”For det første må fornærmede ha tillit til systemet, altså politiet som organ. Og for det andre så må man skape tillit i en avhørssituasjon. Det er viktig at man bevarer tilliten også etter avhøret. Dette kan man oppnå ved at de tingene man informerer om i starten av et avhør blir fulgt opp (..) Du må i tillegg vise interesse for det fornærmede har å fortelle. Dette må man vise gjennom kroppsspråk, måten å stille spørsmål på og vise forståelse for at ting er vanskelig”.

En av de andre informantene påpekte følgende;

”Man har jo ikke lyst til å øse ut med alt som har skjedd, med mindre du får god tillit til den du snakker med”.

Informantene mine var enige om at det er viktig å gi fornærmede god nok informasjon om selve etterforskningsprosessen. En av informantene mine forklarte følgende;

”Kontaktetableringsfasen under avhøret er svært avgjørende for å skape tillit. Under denne fasen prioriterer jeg å bruke god tid på å bli kjent med fornærmede. I tillegg er det veldig viktig å forklare fornærmede hva politiets rolle innebærer. Baktanken med

dette er å lage en felles forståelse av situasjonen. Da unngår man i større grad misforståelser, som kan svekke tilliten”.

God informasjon som er tilpasset mottakeren kan således sies å være ”alfa omega” for å skape tillit.

3.3 – Politirollen og utfordringene med flere politibetjenter

Hvordan politirollen kan anvendes blir en sentral utfordring når politiet blir involvert i familievoldssaker (Aas, 2009). Forholdet mellom politi og publikum er alltid asymmetrisk, siden det er politiet som har den formelle makten i situasjonen (Lie, 2015). I Aas (2014) fremkommer det at de voldsutsatte kvinnene i hans studie stadig må fortelle sin historie til nye politibetjenter. Forklaringene de må avgi er ikke nødvendigvis linket opp til det de har forklart til politiet tidligere. De voldsutsatte kvinnene opplever dette som at politiet ikke forstår situasjonen de er i.

Informantene mine poengterte alle viktigheten av å være tydelig i sin rolle som politi. De var alle tydelige på at man må unngå å komme ”for nær” den fornærmede. En av informantene mine påpekte følgende;

”Objektivitet den viktigste tingen vi driver med. Det går jo på rettssikkerheten i forhold til fornærmede og for å unngå justisfeil. Man må ikke gå i den fellen at man blir en sånn behandler eller gråtepute. Så være tydelig på hva din oppgave er og bruke bistandsadvokat for det det er verdt (...) Andre alternative tiltak man kan benytte seg av er krisesenter og psykolog”.

En av de andre informantene mine forklarte dette om politirollen;

”Det vil alltid være en maktforskjell mellom politiet og de vi har med å gjøre (...) Vi kan ta avgjørelser som kan gå litt over hodene på noen. Av egen erfaring har jeg opplevd at enkelte ikke ønsker at mannen deres skal bli straffet, men så må politiet allikevel opprette anmeldelse”.

Politiet og de fornærmede kan således sies å ha ulike forventninger til hvordan saken skal løses. I intervjuene spurte jeg informantene mine om de mente det hadde noen betydning for tilliten at de fornærmede ofte er i kontakt med mange forskjellige polititjenestepersoner. En av informantene fortalte i denne sammenheng om en sak hun hadde hatt;

”Den fornærmede hadde avgitt forklaring til politiet tidligere, og forstod derfor ikke poenget med å forklare seg på nytt til en ny polititjenesteperson”.

En av de andre informantene svarte følgende;

”Det vil være en fordel å prate med så få som mulig og ha en tydelig kontaktperson. Man utleverer livet sitt veldig (..) å sitte der å snakke om de mest ydmykende ting, så klart at det er viktig at det er en person”.

Den siste informanten svarte følgende;

”At man bytter veldig mange politifolk, så gjør det at kommunikasjonen stopper opp.”

Vi har nå sett at man er nødt til å være bevisst på hvordan man handler og fremstår som politi. Om for mange polititjenestepersoner blir involvert i en familievoldssak kan dette utfordre tilliten.

3.4 – Forventningsavklaringer og kulturelle forskjeller

I Skjørten (2002) fremkommer det at enkelte voldsutsatte kvinner har forventninger til politiet som faller utenfor politiets oppgaver. Det ble lagt vekt på at kvinnene ønsket mer forståelse og omsorg fra politiet. De ønsket i tillegg bekreftelse på at politiet er på deres parti. Når man som politi møter mennesker fra andre kulturer er det viktig at man møter enkeltmennesket og ikke overdriver betydningen av en kulturforskjell i kommunikasjonen. Det er allikevel viktig å være bevisst på at begreper og språklige kontekster kan tolkes ulikt, på bakgrunn av ulike verdier og idealer. I enkelte kulturer er det i tillegg tabubelagt å dele personlige eller familiære problemer (Lie, 2015). Denne kulturforskjellen mellom politi og fornærmede kan allikevel ikke bare begrenses til kvinner med minoritetsbakgrunn. Kulturforskjellen kan sies å være der også mellom etnisk norske kvinner og politi (Aas, 2014).

Gjennom intervjuene opplyste informantene meg om at forventningene de fornærmede har til politiet, ikke alltid står helt i stil til hva politiet har anledning eller hjemmel til å gjennomføre. Politiets rolle er som nevnt tidligere å være objektiv. En av informantene mine fortalte meg følgende om en familievoldssak hvor hun måtte innkalle den fornærmede til et nytt avhør etter å ha avhørt den mistenkte i saken;

”I det andre avhøret konfronterte jeg den fornærmede med forklaringen jeg hadde fått fra den mistenkte. Dette kunne i stor grad ha svekket tillitsforholdet. Derfor var jeg grundig med å forklare den fornærmede om hvorfor jeg stilte de vanskelige spørsmålene”.

En av de andre informantene mine påpekte også viktigheten av å informere den fornærmede om saksgangen. Han forklarte følgende;

”Det handler om hvor tydelig man er på å kommunisere (..) at kommer du til politiet så kan det bli brukt (..) alt det du sier til oss”.

Alle informantene mine fortalte at de fornærmede i familievoldssakene de behandlet ofte kom fra andre kulturer enn dem selv. I intervjuene spurte jeg informantene om hvordan kulturelle forskjeller påvirker tillitsforholdet mellom politiet og de fornærmede. En av informantene mine svarte følgende;

”Man tenker sikkert at de med annen kulturell bakgrunn har mindre tillit til politiet, siden det er det man er lært opp til at de har. Men man vet jo egentlig aldri hvem som sitter i et avhør og har tillit til deg og hvem som ikke har det”.

En av de andre informantene svarte;

”Jeg har opplevd at de fornærmede under avhør har sagt at ”du forstår ikke hva jeg snakker om fordi du er ikke fra min kultur. Eller i min kultur gjør vi det sånn og sånn, men det forstår ikke du fordi du er norsk. Derfor er det viktig å bruke god tid på å forklare ting til fornærmede. Man kan for eksempel be fornærmede om å forklare om sin religion og kultur”.

Hvor mye de fornærmede ønsker å forklare under avhør kan skyldes både hvilke forventninger de har til politiet og kulturen de er fra. Et gjennomgående funn er at kommunikasjonen er avgjørende i denne sammenheng. Man bør gi god informasjon til fornærmede om både saksgang og hva fornærmede kan forvente av politiet. I tillegg bør man la den fornærmede forklare om sin situasjon. Til videre drøftelse vil jeg se på hvilke utfordringer ulike forventninger kan by på.

3.5 – Andre faktorer som kan svekke tilliten

I Aas (2014) sin studie påpekes flere faktorer som kan bidra til å svekke tillit. Det ene er at det ofte er lang ventetid fra en anmeldelse og til de fornærmede hører noe mer fra politiet. Den vanligste saksavgjørelsen på §282-saker er i tillegg at saken henlegges på grunnlag av bevisets stilling. I mange tilfeller skylder dette at det er få vitner. Måten kvinnene får informasjon om denne saksavgjørelsen på er et brev i posten. Denne måten å formidle saksavgjørelsen på kan vekke mye frustrasjon hos kvinnene. En av informantene i Aas (2014) sin studie mener at en av grunnene til at det henlegges så mange familievoldssaker er at politiet ikke ”graver grundig og bredt nok”.

I intervjuene spurte jeg informantene mine om hvilke faktorer som kan svekke tilliten. En av informantene mine svarte dette;

”Det negative for politiets del er jo at saksbehandlingstiden (..) så lenge barn ikke er involvert, ofte er over 12 måneder”.

En av de andre informantene mine la vekt på at de fornærmede ofte velger å trekke forklaringen sin i ettertid av et avhør. Informanten min har ved flere anledninger opplevd at dette har utfordret tillitsforholdet. Hun forklarte at;

”De fornærmede i disse sakene har forstått det som at om de velger å trekke forklaringen sin, så er alt glemt”.

I intervjuene var et gjennomgående funn at saksavgjørelsen har betydning for tilliten. En av informantene mine understreket at;

”Mange saker henlegges siden det er ”ord mot ord”, og da mister man jo igjen den tilliten man har”.

Enda en faktor som kan skape mistillit, kom fra en av informantene mine som sa at:

”De får et brev i posten hvor det står *saken er henlagt*. Det gjør jo at man kanskje ikke velger å gå til politiet neste gang, fordi de (..) brettet seg helt ut for politiet og har gitt sin forklaring, uten at det har gitt noe resultat”.

Den siste informanten min påpekte at;

”Mistilliten kan være der før enn de kommer i avhør. Dette kan skyldes årsaker som at mange har henlagte saker fra før av”.

Det er et gjennomgående funn at lang saksbehandlingstid og saken ender med å bli henlagt svekker tilliten. Det er derfor muligheter for at man kan bevare mer av tilliten, dersom man finner løsninger mot disse fallgruvene. En av informantene mine hadde en spennende refleksjon rundt dette;

”Man sitter å etterforsker familievoldssaker som at de var de samme nesten. Det er ofte mye likt. Man går ofte innenfor de samme etterforskingsskrittene. Og man glemmer å se på saken som en egen sak. Da går man glipp av mye informasjon og mange potensielle vitner. Og man blir litt sånn (..) ikke veldig motiverende (..) Familievold kan fort bli et samlebegrep og det derfor er viktig å huske på at hver familie er unik”.

Det er et gjennomgående funn at det kan svekke de fornærmedes tillit når en sak ender opp med henleggelse. Men hvordan kan man unngå at like mange saker blir henlagt? Og hvilken betydning ville dette ha for tillitsforholdet mellom fornærmede og politiet?

4.0 – Drøfting

I dette kapitlet vil jeg ta for meg noen av utfordringene som fremkom gjennom analysen.

4.1 - Hvilken betydning har tilliten i fornærmedes avgjørelse om å inngi anmeldelse? Nasjonale innbyggerundersøkelser viser at den norske befolkning har stor tillit til politiet.

83% har oppgitt å ha tillit til politiet. Undersøkelsen viser allikevel at de som har vært utsatt for en eller annen form for vold, er i gruppen som har lavere tillit til politiet (NOU, 2009, s. 37). Selv om politiet nyter stor grad av tillit, er det allikevel 17% som i undersøkelsen har oppgitt at de ikke har tillit til politiet. Som undersøkelsene mine viste kan det sitte langt inne for voldsutsatte kvinner å inngi en anmeldelse. Hun må være ”klar” og hun må i tillegg være i en atmosfære hvor hun føler det er ”trygt å fortelle”. I Bjerknes & Fahsing (2018) fremkommer det at tillit er noe som vinnes over tid, gjennom den daglige kontakten mellom politi og publikum. Det er derfor avgjørende at etterforskerne opptrer på en måte som innbyr til tillit når de er i kontakt med de fornærmede (s. 66).

Sett fra et annet ståsted så kan det være krevende for politiet å i det hele tatt få noen forklaring fra fornærmede i familievoldssaker. I tillegg velger mange å trekke sin forklaring i ettertid. De fornærmede kan ha mange ulike grunner for å skjule volden. En av årsakene kan være at det føles som det tryggeste å tie, i redsel for at det skal oppstå ny vold (Raundalen, 2011). Ut fra dette ståstedet ser det ikke ut til at det er graden av tillit som vil være avgjørende. Som en av mine informanter understreket så er det ” det livet de lever som er det viktigste”.

Det er allikevel viktig å huske på at tillitsforholdet går begge veier. Det handler også om politiets evne til å tro på det de fornærmede forklarer dem i slike saker. Aas (2014) påpeker gjennom sin studie at politiet ved flere anledninger kan oppleve enkelte kvinner som lite troverdige når de rapporterer om overgrep. Bakgrunnen for dette er at politiet mistenker kvinnene for å utnytte rettssystemets sympati i kampen mot sine menn (s. 49). Sett fra dette ståstedet kan det virke forståelig at flere voldsutsatte kvinner velger å la være å inngi anmeldelse i frykt for å ikke bli trodd.

Det er fremdeles uvisst om anmeldelsesstatistikken ville vært annerledes dersom voldsutsatte kvinner hadde hatt større tillit til politiet. Gjennom egne funn og andres forskning vil jeg konkludere med at om den fornærmede velger å inngi anmeldelse eller ikke er et samspill mellom flere faktorer. Det er ikke graden av tillit som er avgjørende, men den er med på å påvirke utfallet.

4.2 - Hvilke utfordringer kan ulike forventninger by på?

Det kan ved enkelte tilfeller oppstå konflikt mellom tjenstemessige hensyn og ønsket om å bevare de fornærmedes tillit. I de fleste tilfeller forventer publikum at politiet skal utføre sitt arbeid så effektivt som mulig, og at saken deres skal behandles raskt (Auglend, Mæland, & Røsandhaug, 2014, s. 209). Gjennom undersøkelsene mine var det et gjennomgående funn at de fornærmede og politiet ofte har ulike forventninger til hva som bør gjøres i en familievoldssak. I Aas (2014) sin studie fremkommer det at voldsutsatte kvinner til tider kan ha noe uelastiske forventninger til politiet. Enkelte forventer at politiet skal sende mannen deres ut av landet, selv om det ikke foreligger grunnlag for utsendelse. Andre forventninger kan være at politiet skal gi dem penger og et sted å bo. Med andre ord er det ikke alltid en enkel oppgave fra politiets side å innfri de fornærmedes forventninger.

Hos Auglend, Mæland, & Røsandhaug (2014) fremkommer det at fornærmedes tillit til politiet avhenger av hvordan de selv opplever at deres forventninger til politiet blir innfridd (s. 211). Å innfri de fornærmedes forventninger står dermed sentralt for å vinne tillit.

Under gjennomføringen av et avhør stilles det ulike forventninger fra fornærmede og fra politiet sin side. For politiet vil det være avgjørende å innhente informasjon om når og hvordan fornærmede for eksempel har blitt slått, og om det ble slått med flat hånd eller knyttet neve. Når fornærmede kommer til politiet og forteller om et langvarig mishandlingsforhold, kan det oppleves som lite forståelig at politiet er mest fokusert på enkelthendelser og tidspunkter. Det kan allikevel ikke utelukkes at det har skjedd en forbedring på dette området etter at endringene i straffeloven §219 trådte i kraft. Hensikten med endringene i denne paragrafen var at helheten og kompleksiteten i et mishandlingsforhold skulle fanges opp (Aas, 2014). Som vi ser kan politiet og de fornærmede ha svært ulikt syn og forventninger til hva som bør belyses under et avhør. En av informantene mine påpekte at man som politi kan ta avgjørelser ”som går litt over hodene på folk”. I Lagestad (2015) fremkommer det at et asymmetrisk maktrelasjon kan være et hinder for å skape tillit. Politiet som den profesjonelle part må derfor ta ansvar for at kommunikasjonen blir likeverdig (s. 59). Politiet kan sett fra dette ståstedet således sies å ha det største ansvaret for å bevare tilliten.

Et gjennomgående funn i undersøkelsene mine er at det å informere fornærmede godt står helt sentralt. I Aas (2014) sin studie påpekes det at de voldsutsattes forventninger til politiet kan

justeres ved at politiet gir dem informasjon om saksbehandlingstiden. Politiet bør i tillegg komme med opplysninger rundt det videre straffesaksarbeidet. Som jeg nevnte i analysen er retten til bistandsadvokat også noe man må informere den fornærmede om i starten av avhøret. Ved å overlate mer av ansvaret til bistandsadvokaten, kan dette lette arbeidet på politiet. Bistandsadvokaten kan blant annet oppdatere fornærmede med opplysninger rundt saken deres (Aas, 2014). Med andre ord kan bistandsadvokaten være en viktig faktor for å unngå misforståelser og være med på å avklare forventninger. Således kan dette bidra til å styrke tilliten mellom politiet og den fornærmede.

En av informantene mine påpekte at politiet ofte stiller spørsmål rundt enkelt hendelser med fysisk vold i avhør, mens de fornærmede gjerne vil fortelle om psykisk mishandling. En politikvinne i Aas (2014) sin studie forklarte at hun under avhør stiller spørsmål rundt hva de fornærmede følte og tenkte da de opplevde volden. På denne måten kan den psykiske volden enklere fanges opp (s. 91).

4.3 – Hvordan kan flere saker oppklares? Og hvilken betydning vil dette ha for tilliten?
I riksadvokatens årlige prioriteringsrundskriv er målene for straffesaksbehandling høy oppklaringsprosent, kort saksbehandlingstid, høy kvalitet og adekvat reaksjon (Riksadvokaten, 2017).

Med oppklaringsprosent menes antall oppklarte saker i forhold til antall anmeldte saker. Saken regnes som oppklart når det ikke foreligger en henleggelse. Lav oppklaringsprosent kan svekke publikums tillit til politiet (Bjerknes & Fahsing, 2018). Som analysen viste er den vanligste saksavgjørelsen at saken henlegges på grunn av bevisets stilling. I Bjerknes & Fahsing (2018) fremkommer det at opplysningene politiet får i en anmeldelse vil være avgjørende for oppklaringsprosenten. En annen faktor som her spiller en viktig rolle er politiets etterforskningskapasitet. Når straffesaker henlegges grunnet mangel på etterforskningskapasitet svekkes den fornærmedes tillit (Auglend, Mæland, & Røsandhaug, 2014, s. 211). For at en sak skal kunne oppklares kreves det altså stor innsats både fra politiet og den fornærmedes side.

Oppklaringsprosenten må ses i lys av saksbehandlingstiden. Med saksbehandlingstid menes tiden fra en anmeldelse er inngitt til det foreligger en påtalemessig avgjørelse i saken. Det vil

være en fordel å behandle straffesaker raskt, ved at den fornærmede og andre vitner da har aktuelle hendelser ferskt i minne (Bjerknes & Fahsing, 2018).

I Aas (2014) sin studie fremlegges det ulike årsaker til at saksbehandlingstiden på familievoldssaker ofte er lang. Noen av grunnene som nevnes er at etterforskerne ofte har en stor saksmengde. Bakgrunnen for dette er at etterforskerne innledningsvis gjør straksetterforskningen, som innebærer blant annet å innhente fritakserklæringer og avhøre aktuelle vitner. Men så blir ofte sakene liggende i påvente av å få uttalelser fra helsepersonell osv. I tillegg opplyses det fra informantene i studien hans om at det ikke er like spennende å arbeide med saker som har ligget lenge. En faktor som er med på å undergrave de fornærmedes tillit til politiet er urimelig lang saksbehandlingstid (Auglend, Mæland, & Røsandhaug, 2014, s. 211). Spørsmålet blir dermed; hvordan skal politiet unngå å havne i denne fellen, hvor saken blir liggende for lenge?

Jeg vil her fremheve refleksjonen fra en av mine informanter som jeg presenterte i slutten av analysen. Hun påpekte viktigheten av å huske på at ”hver familie er unik”. I Aas (2014) sin studie fremkommer det at når en fornærmet har vært gjennom et langt mishandlingsforhold finnes det alltid noen som har sett eller hørt noe. Dette vil være aktuelle vitner for saken. Og når man har ett vitne, vil man kunne søke videre etter informasjon som belyser saken (s. 237). Dette kan bidra til at flere saker blir oppklart. Neste spørsmålet blir da hvordan vil høyere oppklaringsprosent påvirke tilliten?

I NOU (2009) fremkommer det at det som først og fremst påvirker de fornærmedes tillit til politiet er deres inntrykk av enkelthendelser. En saksavgjørelse kan defineres som en enkelthendelse, men det samme kan for eksempel et avhør. Ut fra dette synspunktet vil den totale summen av enkelthendelser avgjøre hvor stor tillit de har til politiet. I Egge, Berg & Johansen (2010) fremlegges effektivitet i etterforskningen, rettferdighet og verdighet som tillitsfremmende faktorer. Sett fra dette ståstedet vil fornærmedes grad av tillit styres av hvor effektivt saken blir etterforsket, og hvor fornøyd hun er med saksavgjørelsen.

Som analysen og den tidligere drøftelsen har vist kan lang saksbehandlingstid og lav oppklaringsprosent undergrave de fornærmedes tillit til politiet. Noe av tilliten kan allikevel bevares ved at den fornærmede føler at politiet behandler henne med respekt. Målene fra riksadvokatens prioriteringsrundskriv er klare. Men utfordringen ligger i å nå disse målene. Ut

fra egne undersøkelser og tidligere forskning vil jeg tørre å påstå at det ligger et ansvar både hos politiet og de fornærmede for at flere saker skal kunne oppklares og at saksbehandlingstiden skal kunne kortes ned.

5.0 – Oppsummering, konklusjon og avslutning

I denne oppgaven har jeg undersøkt hvilke faktorer som utfordrer tilliten i politiets arbeid med vold i nære relasjoner. Politiet er avhengig av de fornærmedes tillit for å kunne utføre et godt arbeid. Vi har sett at dette tillitsforholdet går begge veier. Om den fornærmede opplever at politiet ikke tror på forklaringen hennes, kan det bli utfordrende å få oppklart en familievoldssak.

Et gjennomgående funn er at god kommunikasjon mellom politiet og fornærmede er avgjørende for å skape tillit. Man må søke å skape en felles forståelse av situasjonen, der fornærmede tidlig gjøres klar over saksgang, saksbehandlingstid, hva politiets jobb er og andre aktuelle tiltak.

Ulike forventninger, saksgangen og saksavgjørelser er faktorer som kan svekke tilliten. Gjennom analysen og drøftelsen har vi sett at det å gi fornærmede god og tilpasset informasjon kan bidra til å bevare tilliten gjennom disse utfordringene.

Jeg har kommet fram til at tillit er en viktig faktor i politiets arbeid med vold i nære relasjoner. Men som en av informantene mine påpekte er det viktig å huske på at ”hver familie er unik”. Hva som vil kunne bidra til å løse hver enkelt familievoldssak, bør derfor tilpasses ut fra hver enkelt familie.

6.0 - Bibliografi

Auglend, R. L. & Mæland, H.J. & Røsandhaug K. (2014), *Politirett* (2.utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Bjerknes, O. T. & Fahsing, I. A. (2018), *Etterforskning. Prinsipper, metoder og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget

Christoffersen, L. Johannessen, A. & Tufte, P. A. (2011). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. (4. Utgave 2. opplag). Oslo: Abstrakt forlag AS

Dalland, O. (2012) *Metode og oppgaveskriving for studenter*. (5.utg.) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Egge, M. Berg, M. & Johansen N.B. (2010). *En god dag på jobben- evaluering av prosjektet "Trygghet og tillit"*. Oslo: PHS forskning

Grønmo, S. (2016) *Samfunnsvitenskapelige metoder* (2. utg.) Oslo: Fagbokforlaget

Justis- og beredskapsdepartementet (2016). *Politiets oppgaver og organisering*. Hentet 19.12.2017 fra:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/lov-og-rett/kriminalitet-og-politi/innsikt/politiet/id713373/>

Lagestad, P. (2015). *Kommunikasjon og konflikthåndtering- Publikumsrettet arbeid i et politifaglig perspektiv*. (1. utg, 3. opplag) Oslo: Gyldendal norsk forlag

Lie, E.M. (2015). *I forkant: Kriminalitetsforebyggende politiarbeid*. (2. utg.) Oslo: Gyldendal norsk forlag

NOU 2009: 12 (2009). *Et ansvarlig politi. Åpenhet, kontroll og læring*.

Olsvik, E. (2013). *Vitenskapsteori for politiet : tenkemåter for kunnskapsstyrt politiarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Politi-loven (1995). *Lov om politiet*

Politiinstruksen (1990). *Alminnelig tjenesteinstruks for politiet*

Regjeringen (2000): *Regjeringens handlingsplan. Vold mot kvinner*. Justis- og politidepartementet, Barne- og familiedepartementet, Sosial- og helsedepartementet.

Riksadvokaten (2017). Riksadvokatens Rundskriv nr. 1 2017: *Mål og prioriteringer for straffesaksbehandling i 2017- Politiet og Statsadvokatene*. Oslo: Riksadvokatembete. Hentet fra:

<https://www.riksadvokaten.no/wp-content/uploads/2017/09/MI-ogprioriteringsskriv2017-1.pdf>

Straffeloven (2005). *Lov om straff*

Wessel, E.O. & Bollingmo, G.C. (2007): *The emotional witness – a study of judgements of credibility*. Psykologisk institutt, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Universitetet i Oslo

7.0– Selvalgt pensum

Aas, G. (2014). *Politiet og familievolden*. Oslo: Universitetsforlaget

Aas, G. (2009). *Politiinngrep i familiekonflikter*. Oslo: Juridisk fakultet

Campbell, J.C., Soeken, K.L., Mcfarlane, J., & Parker, B. (1998). Riskfactors for femicide among pregnant and nonpregnant battered woman. I J.C. Campbell (red.), *Empowering survivors of abuse. Health care for battered woman and their children*. London: Sage.

Eriksen, I. (2000). *Kan hun ikke bare gå?* Fagartikkel om mishandling og vold. I: Embla, nr. 6.

Giddens, A. (1997). *Modernitetens konsekvenser*. Oslo: Pax.

Grimen, H. (2009). *Hva er tillit?* Oslo: Universitetsforlaget

Isdal, P. (2000). *Meningen med volden*.(1. utgave). Oslo: Kommuneforlaget AS.

Raundalen, M. (2011). Vi må snakke med barna om volden. I U. Heltne & P.Ø.

Skjørten, K. (2002). *Lov og rett mot familievold?* Oslo: Pax forlag

Steinsvåg (red), *Barn som lever med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget.

Ca. 350 sider

Samtykkeskjema: Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjektet

Hvilken betydning har tilliten? En bacheloroppgave om politiets arbeid med vold i nære relasjoner

Bakgrunn og formål

Jeg ønsker å undersøke hvilken betydning tilliten har, i politiets arbeid med vold i nære relasjoner.

Dette er en bacheloroppgave for politihøgskolen. Studien gjennomføres ikke for eksternt oppdragsgiver, og den er ikke gjennomført i samarbeid med andre institusjoner.

Utvalget er trukket ut med hensyn til arbeidsplass og yrke.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Deltakelse i studien innebærer å delta på et intervju. Respondentene vil bli stilt spørsmål rundt sine erfaringer i polititjenesten. Spørsmålene vil omhandle hendelser, erfaringer og utfordringer i yrket, knyttet til temaet i problemstillingen.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt. Kun jeg og veileder for bacheloroppgaven vil ha tilgang til opplysningene. Intervjuene vil bli tatt opp på lyd. Lydopptaket vil bli transkribert etter intervjuet. Intervjuene og lydopptaket vil være låst ned og utilgjengelig for andre. Deltakerne vil ikke kunne gjenkjennes i publikasjonen.

Prosjektet skal etter planen avsluttes 22.03.2018. Direkte identifiserende opplysninger blir slettet. Det transkriberte intervjuet makuleres. Lydopptaket slettes når intervjuet er transkribert.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien, og du kan helt fram til oppgaven trykkes trekke deg fra studien uten å oppgi noen grunn. Dersom du har spørsmål rundt studien, ta kontakt med [REDACTED] Kontaktopplysninger til veileder er [REDACTED]

Samtykke til deltakelse i studien

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

9.0– Vedlegg 2: Intervjuguide

Intervjuguide

Problemstilling: Hvilken betydning har tillit, i politiets arbeid med vold i nære relasjoner?

Avgrensning: voksne kvinner som har vært utsatt for vold av nære relasjoner

Spørsmål:

Litt om respondenten:

- Hvem du er
- Erfaring
- Utdanning/ kurs
- Stilling

(På spørsmålene vil jeg gjerne at du kommer med eksempler fra egen yrkeserfaring)

Tillit:

- Hva tenker du om problemstillingen?
- Hvordan vil du definere tillit?
- I hvilken grad påvirker politiets samarbeid med andre aktører, voldsutsattes tillit til politiet?
- Har du opplevd at graden av tillit påvirker utfallet av oppdragsløsningen?
- Hva kan politiet gjøre for å vinne voldsutsatte sin tillit?
- Hva kan skape mistillit mellom politi og voldsutsatte?
- Hvilken betydning har politiets bruk av makt i dette tillitsforholdet?
- Hva kan nærpolitireformen gjøre med voldsutsattes tillit til politiet?

Etterforskning:

- Hvordan påvirker politiets etterforskning voldsutsatte sin tillit til politiet?
- På hvilken måte skiller avhør av voldsutsatte seg vekk fra andre typer avhør?

- Tidligere forskning viser at voldsutsatte ofte oppsøker hjelp, etter å ha vært utsatt for vold i lang tid. Hva tror du grunnen til dette kan være?
- I tilfeller hvor de voldsutsatte velger å anmelde et forhold de har vært utsatt for, hender det at de avhøres og snakker med mange forskjellige polititjenestepersoner. Hvordan påvirker dette tillitsforholdet mellom politi og voldsutsatte?
- Hva er din erfaring med familievoldskoordinatorer i politiet?

Tiltak:

- Hvordan påvirker tiltak som; besøks/ kontaktforbud, voldsalarm, sperret adresse, SARA-kartlegging og domfellelse av voldsutøver, tillitsforholdet mellom politi og voldsutsatte?